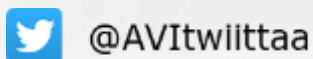

Omavalvonta hyvinvointialueilla

HVA alueellinen tilaisuus
Pohjois-Suomen ja Lapin
aluehallintovirastot 6.10.2022

Lapin aluehallintovirasto Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat –vastuualue,
lakimies Mariana Lantto ja sosiaalihuollon ylitarkastaja Marjut Eskelinen

Valvonta on omavalvonnin ja viranomaisvalvonnin muodostama kokonaisuus

Valvonnan tehtävä

Organisaatioiden ja niiden työntekijöiden tekemän omavalvonnin tehtävänä on kehittää ja seurata palvelujen laatua sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumista päivittäisessä toiminnassa - toiminnan kaikilla tasoilla.

Viranomaisvalvonnin tehtävänä on edistää ja varmistaa omavalvontaa sekä puuttua asioihin sitten, kun omavalvonta ei riitä.

“

Hyvinvointialueen oman toiminnan valvonta ja palveluntuottajien valvonta on hyvinvointialueen omavalvontaa, jonka rooli korostuu jatkossa

Aluehallintovirasto

Valvonta hyvinvointialueilla

- Laki hyvinvointialueesta (611/2021), hyvinvointialueella palvelujen järjestämisvastuu (7 §, erit. 4 kohta) ja tuottamista koskevan vastuun toteuttaminen ja sen valvontavastuu (10 §)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 luku Omavalvonta ja viranomaisvalvonta (40-49 §)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta valmistelussa (Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta)
 - laki tulee korvaamaan lait yksityisestä sosiaali- ja terveydenhuollosta ja lisäksi sote-valvontaa koskeva sääntely siirtynee sote-järjestämislaista
- Toimintayksiköiden omavalvontavelvoite säilyy ennallaan

“

**HVA:n tulee ohjata
ja valvoa sen
järjestämisvastuulle
kuuluvaa
palvelutuotantoa.**

Tuottamisen valvonta

Laki hyvinvointialueista 7 § 4 kohta ja 10 §

- Hyvinvointialue (HVA) vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta
- HVA:n tulee varmistaa, että sen järjestämisvastuulle kuuluvia palveluja tuottavalla muulla palveluntuottajalla on riittävät ammatilliset, toiminnalliset ja taloudelliset edellytykset huolehtia palveluiden tuottamisesta.
- HVA:n tulee ottaa hallintosääntöönsä ja yksityisten palveluntuottajien kanssa tehtäviin sopimukseen HVA:n järjestämisvastuun toteuttamiseksi tarvittavat määräykset.

“

Valvonnan on oltava jatkuvaa

Aluehallintovirasto

Hyvinvointialueella on ohjaus- ja valvontavelvollisuus

Sote-järjestämislaki 41 §

- HVA:n ohjattava ja valvottava yksityisiä palveluntuottajia ja näiden alihankkijoita jatkuvasti palveluja tuottaessa.
- Jos ilmenee epäkohtia tai puutteita, HVA:n ohjattava yksityistä palveluntuottajaa tai tarvittaessa pyydetty palveluntuottajalta ja tämän alihankkijalta asiasta selvitystä.
- HVA:n vaadittava epäkohtien tai puutteiden korjaamista asettamassaan riittävässä määräajassa tai asiakas- tai potilasturvallisuutta olennaisesti vaarantavien epäkohtien tai puutteiden kyseessä ollen, niiden välitöntä korjaamista
- Jollei yksityinen palveluntuottaja tai tämän alihankkija korjaa epäkohtia tai puutteita, HVA:n tarvittaessa ryhdyttävä sote-järjestämislain 15 §:ssä tarkoitetun hankintasopimuksen mukaisiin toimenpiteisiin korvauksen alentamiseksi tai sen maksamisesta pidättymiseksi.
- Jos rikkomukset olennaisia tai toistuvia, HVA:n ryhdyttävä toimenpiteisiin sopimuksen irtisanomiseksi tai purkamiseksi.

“

**Omavalvonta
on osa
palvelujen
järjestämistä ja
tuottamista**

Aluehallintovirasto

Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan omavalvonta

Sote-järjestämislaki 40 § 1 mom

- Omavalvonnassa on varmistettava tehtävien lainmukainen hoitaminen ja tehtyjen sopimusten noudattaminen
- Erityisesti on varmistettava palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus
- Tehtävien ja palvelujen omavalvonta on toteutettava osana niiden järjestämistä ja tuottamista

Omavalvontaohjelma

Sote-järjestämislaki 40 § 2-4 mom

“

**Omavalvonta-
ohjelman tehtävänä
on varmistaa
palvelujen
lainmukaisuus**

Aluehallintovirasto

- HVA:n ja yksityisen palveluntuottajan on laadittava vastuulleen kuuluvista tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma.
- Omavalvontaohjelma on uusi, aiemmat omavalvontasuunnitelmat ja potilasturvallisuussuunnitelmat kokoava, laajempi instrumentti, jonka tehtävänä on varmistaa, että vastuu palvelujen lainmukaisesta toteutumisesta kuuluu osaksi järjestämis- ja tuottamistehtävää.
- HVA:n omavalvontaohjelman tulee kattaa kaikki hyvinvointialueen järjestämät ja sen lukuun tuotetut palvelut
- Yksityisen palveluntuottajan omavalvontaohjelman tulisi kattaa kaikki yksityisen palveluntuottajan itse tuottamat ja alihankkijalta hankitut palvelut.
- Omavalvontaohjelma, sen seurantahavainnot ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet on julkaistava.

“

**Omavalvonta-
ohjelman osana
ovat omavalvonta-
suunnitelmat ja
potilasturvallisuus-
suunnitelmat.**

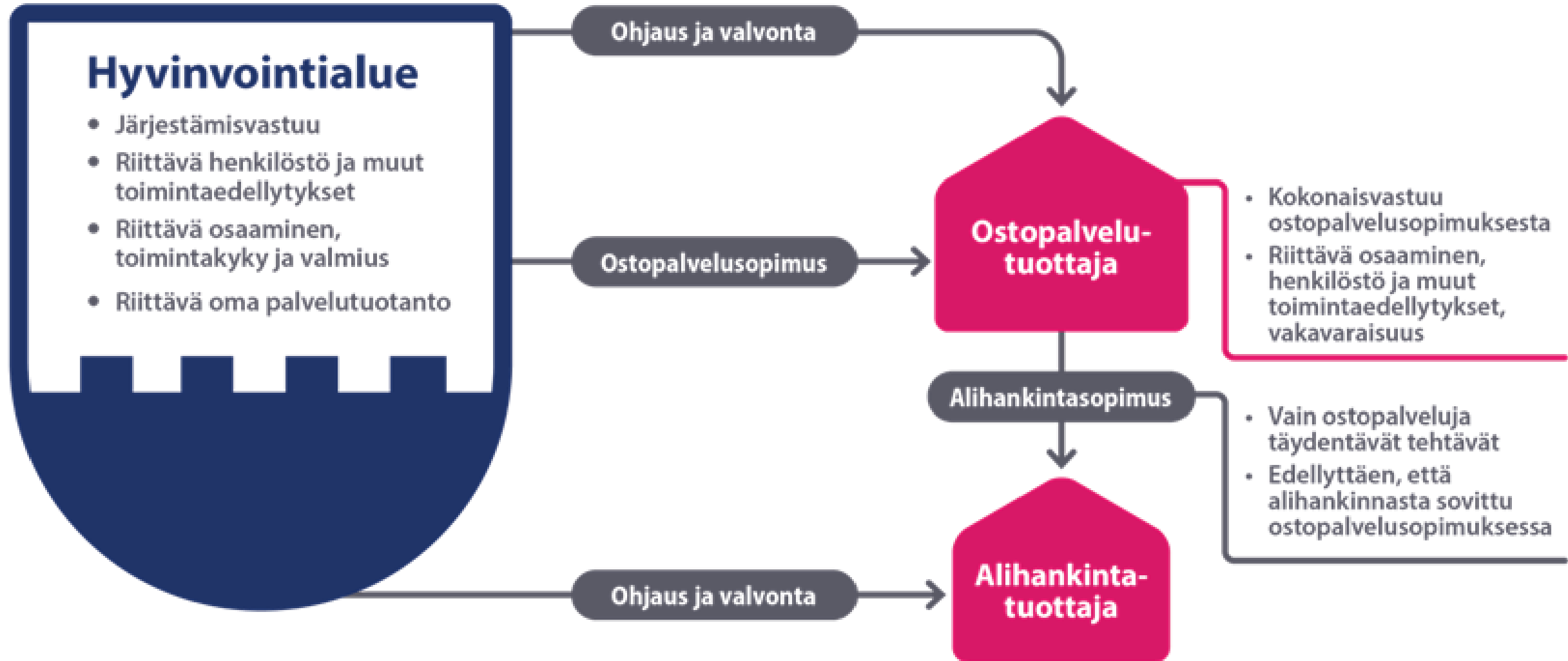
Aluehallintovirasto

Omavalvontaohjelman sisältö

Sote-järjestämislaki 40 § 2 mom

- Omavalvontaohjelmassa on määriteltävä, miten varmistetaan tehtävien lainmukainen hoitaminen ja tehtyjen sopimusten noudattaminen, palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus ja laatu sekä asiakkaiden yhdenvertaisuus.
- todettava, miten sote-palvelujen toteutumista, turvallisuutta ja laatua sekä yhdenvertaisuutta seurataan
- todettava, miten havaitut puutteellisuudet korjataan.

Hyvinvointialue ja ostopalvelutuottajat

Omavalvonnan toteutus

- Omavalvontaohjelman sekä omavalvonta- ja potilasturvallisuussuunnitelmien laatiminen
- **Toimiminen myös käytännössä näiden mukaisesti**
- Palvelutuotannon valvonta, myös oman tuotannon valvonta ja sopimusvalvonta
- HVA:n ja valvontaviranomaisten yhteistyö ja keskinäinen tietojen vaihto

